

E / B / R

**POVZETKI V
SLOVENSKEM JEZIKU**

IDENTIFICATION OF THE EQUILIBRIUM EXCHANGE RATE PASS-THROUGH EFFECT IN COINTEGRATED VAR WITH AN APPLICATION TO THE EURO AREA

IDENTIFIKACIJA RAVNOVESNEGA UČINKA PREHAJANJA DEVIZNEGA TEČAJA V KOINTEGRIRANEM VAR MODELU Z APLIKACIJO NA EVRO OBMOČJE

IGOR MASTEN

POVZETEK: Poznavanje učinka prehajanje sprememb deviznega tečaja v cene je pomembno za nosilce ekonomske politike. Na podlagi članka Johansen (2002) v tem članku izpeljem pogoje za identifikacijo ravnovesnega učinka prehajanja v kointegriranem VAR modelu. Poleg tega specifiziram omejitve za testiranje polnega prehajanja v ravnovesju. Metoda je ponazorjena na podatkih za Evro območje. Rezultati kažejo, da je v odvisnosti od tipa šoka, ki vodi v spremembo deviznega tečaja, učinek prehajanja lahko tako nizek kot visok.

INNOVATION FOCUSED STRATEGY AND EARNINGS MANAGEMENT

STRATEGIJA OSREDOTOČENA K INOVACIJAM IN KREATIVNO RAČUNOVODSTVO

NATHAN JEPSON, DAVID SALERNO

POVZETEK: Študija uporablja tri pristope pri raziskovanju v kolikšni meri podjetja, ki imajo strategije osredotočene k inovacijam uporabljajo kreativno računovodstvo z metodami glajenja prihodkov, realnimi aktivnostmi in časovnimi razmejitvami. Študija je pokazala več rezultatov. Kot prvo, podjetja z inovativno strategijo poročajo o večjem deležu dobička v zadnjem četrtletju, ki kaže večje kreativno računovodstvo. Kot drugo, inovativna podjetja uporabljajo realne aktivnosti v večji meri kot neinovativna podjetja pri kreativnem računovodstvu, kadar uporabljajo benchmarking. Nazadnje, podjetja z inovativnimi strategijami uporabljajo časovne razmejitve v večji meri kot druga podjetja.

STANDARDS, BEST PRACTICES AND CODES OF ETHICS IMPACT ON IT SERVICE QUALITY – THE CASE OF SLOVENIAN IT DEPARTMENTS

VPLIV STANDARDOV, NAJBOLJŠIH PRAKS IN ETIČNIH KODEKSOV NA KAKOVOST IT STORITEV NA PRIMERU SLOVENSКИH SLUŽB ZA INFORMATIKO

DŽANGIR KOLAR, ALEŠ GROZNIK

POVZETEK: *Namen prispevka je raziskati kritične dejavnike uspeha pri uvajanju standardov, najboljših praks in etičnih kodeksov, katere so njihove koristi po uvedbi ter kako vplivajo na kakovost storitev informacijske tehnologije (IT). Skozi obsežen pregled literature in intervju s strokovnjaki na tem področju smo določili ključne dejavnike. Modeliranje strukturnih enačb (SEM) je bilo uporabljeno na primeru IT oddelkov v velikih slovenskih podjetjih pri preverbi postavljenih hipotez. Študija temelji na 102 izpolnjenih anketah IT menedžerjev v velikih slovenskih podjetjih. Ugotovitve raziskave so potrdile pozitivno korelacijo med navedenimi dejavniki.*

EXPLORING THE INTERPLAY OF AN ENTREPRENEUR'S THINKING, KNOWLEDGE, AND FIRM-LEVEL INNOVATION

RAZISKOVANJE MEDSEBOJNEGA DELOVANJA ZNANJA IN NAČINA RAZMIŠLJANJA PODJETNIKA NA INOVATIVNOST PODJETJA

MIHA PREBIL, MATEJA DRNOVŠEK

POVZETEK: *Članek raziskuje znanje in način razmišljanja podjetnika, da bi bolje razumeli njun vpliv na inovativnost njegovega podjetja. Za pridobitev poglobljenega razumevanja kako podjetniki zaznavajo proučevane konstrukte in njihovo obnašanje v podjetjih, uporabimo interpretativno fenomenološko analizo (IPA). Ugotovimo, da podjetnikova širina znanja igra pomembno vlogo pri krepitvi pozitivnega razmerja med njegovo globino znanja in inovativnostjo podjetja. Rezultati pokažejo tudi, da je način podjetnikovega mišljenja pomemben dejavnik v inovacijski aktivnosti. Namreč, podjetnikova zmožnost integrativnega razmišljanja v veliki meri prispeva k inovativnosti podjetja*

MISSING VALUE IMPUTATION USING CONTEMPORARY COMPUTER CAPABILITIES: AN APPLICATION TO FINANCIAL STATEMENTS DATA IN LARGE PANELS

VSTAVLJANJE MANJKAJOČIH VREDNOSTI V PODATKE Z UPORABO SODOBNIH RAČUNALNIŠKIH ZMOŽNOSTI: UPORABA NA VELIKIH PANELIH FINANČNIH IZKAZOV PODJETIJ

ALEŠ GORIŠEK, MARKO PAHOR

POVZETEK: Članek ocenjuje in primerja metode za avtomatično vstavljanje manjkajočih vrednosti v velike podatkovne množice. Osredotoča se na področje finančnih podatkov, kakršni se pogosto uporabljajo za ekonomske in poslovne analize. Članek želi premostiti vrzel med metodološkimi članki, ki se ukvarjajo s posameznimi metodami vstavljanja manjkajočih podatkov in njihovo algoritemsko implementacijo, ter običajnimi metodami ravnanja z manjkajočimi podatki v družboslovnih vedah in drugih raziskavah. Metode za vstavljanje manjkajočih podatkov, ki so se uporabljale v preteklosti, so zaradi nizke cene in zmogljivosti, ki jo ponujajo sodobni računalniki, postale zastarele. Ne glede na stanje vhodnih podatkov različni računalniški programi in programski paketi praktično vedno vrnejo neke rezultate. Kljub temu je potrebno z manjkajočimi podatki ravnati na način, ki preslikava realnost, ne pa ustvarjati nove realnosti. V obstoječih člankih, ki primerjajo uspešnost različnih metod vstavljanja podatkov, so običajno uporabljeni popolnoma umetno kreirani podatki. V tem članku na podatkih, ki simulirajo resnične podatke finančnih izkazov podjetij pokažemo, da obstajajo algoritmi, ki lahko v praksi delujejo bolje od tistih, ki imajo najboljše rezultate na popolnoma umetnih podatkih.

E / B / R

**POVZETKI V
SLOVENSKEM JEZIKU**

THE IMPACT OF IMPLICIT ELECTRICITY MARKET
COUPLING ON THE SLOVENIAN-AUSTRIAN BORDER ON THE
EFFICIENCY OF CROSS-BORDER TRANSMISSION CAPACITY
ALLOCATION AND SOCIAL WELFARE IN SLOVENIA

VPLIV IMPLICITNEGA SPAJANJA TRGOV Z ELEKTRIČNO
ENERGIJO NA SLOVENSKO-AVSTRIJSKI MEJI NA
UČINKOVITOST DODELJEVANJA ČEZMEJNIH PRENOSNIH
ZMOGLJIVOSTI IN DRUŽBENO BLAGINJO V SLOVENIJI

ANŽE PREDOVNIK, MATEJ ŠVIGELJ

POVZETEK: Na slovensko-avstrijski meji se trenutno razpoložljive količine čezmejnih prenosnih zmogljivosti (ČPZ) dodeljujejo po metodi eksplicitnih avkcij. V skladu s ciljnim modelom vzpostavitve enotnega evropskega trga z elektriko se bodo v prihodnosti razpoložljive količine ČPZ na tej meji dodeljevale po metodi implicitnih avkcij v okviru mehanizma spajanja trgov. Namen članka je s pomočjo simulacije proučiti vpliv implicitnega spajanja trgov na slovensko-avstrijski meji na učinkovitost dodeljevanja ČPZ in družbeno blaginjo v Sloveniji. Rezultati simulacije so pokazali, da bi uvedba implicitnega spajanja trgov na slovensko-avstrijski meji povečala učinkovitost dodeljevanja ČPZ na tej meji, znižala ceno elektrike in povečala obseg trgovanja na slovenskem borznem trgu z elektriko. Poleg tega bi uvedba implicitnega spajanja trgov na slovensko-avstrijski meji povečala družbeno blaginjo v Sloveniji.

Ključne besede: spajanje trgov, implicitne avkcije, trg elektrike za dan vnaprej, Slovenija

IMPACT OF CORPORATE POWER ON CONSUMPTION, DEBT AND INEQUALITY: POLITICAL-ECONOMIC MODEL OF CCC

VPLIV KORPORATIVNE MOČI NA POTROŠNJO, DOLG IN NEENAKOST: POLITIČNO EKONOMSKI MODEL KUMULATIVNE IN KROŽNE VZROČNOSTI

FRANCI PORENTA

POVZETEK: *Literatura je bogata s študijami o dohodkovni neenakosti, potrošnji, javnem dolgu in dolgu gospodinjestev, vendar pomanjkljiva s študijami o korporacijah ter njihovi korporativni moči. Ta članek prikazuje kako korporativna moč vpliva na povečano potrošnjo z namenom zavarovanja svojih investicij in zagotovitve zadostnega povpraševanja. Drugič, naraščajoče potrošništvo vpliva na rastoči dolg gospodinjestev in javni dolg z več transmisijski mehanizmi, ki delujejo hkrati in se medsebojno krepijo. Tretjič, rastoči dolg gospodinjestev in javni dolg povečujeta neenakost, onemogočata vladi, da vlaga v izobraževanje, zdravstvo, infrastrukturo ali socialne transferje ter preprečuje ljudem, da vlagajo v svojo izobrazbo ali povečujejo svoje prihranke in posledično svojo premoženjsko in finančno neodvisnost. Nazadnje, neenakost povzroča naraščanje korporativne moči. Ljudje, ki so osiromašeni, in s tem neenaki v primerjavi s produkcijskimi lastniki in kapitalisti, so tudi šibkejši v pogajalskem procesu. Ne morejo izboljšati svojega položaja, zato se korporativna moč poveča, kar sklene kumulativno in krožno vzročnost.*

Ključne besede: *korporativna moč, potrošnja, dolg, kumulativna krožna vzročnost, neenakost*

DOES A FIRM'S OPEN INNOVATION MODE MATTER?

KAKO POMEMBNE SO RAZLIČNE DIMENZIJE ODPRTEGA INOVIRANJA?

KAJA RANGUS

Odperto inoviranje je večdimenzionalni konstrukt, ki pod eno streho združuje številne organizacijske aktivnosti, kot so vključevanje uporabnikov, zunanje partnerstvo, licenciranje intelektualne lastnine, ustanavljanje novih podjetij, ipd. S študijo, ki temelji na kvalitativnih in kvantitativnih statističnih analizah, želimo prispevati teoretično in empirično podlago za odgovore na nekatera pomembna vprašanja, ki se pojavljajo v literaturi o odprtem inoviranju, kot na primer: Ali obstajajo različni načini odprtega inoviranja? Kako implementirati različne dimenzije odprtega inoviranja? Ali so podjetja, ki so bolj odprta v vseh dimenzijah odprtega inoviranja, bolj inovativna? Vzorec podjetij iz treh različnih držav smo razvrstili glede na njihov rezultat izvajanja posamezne dimenzije odprtega inoviranja in tako prikazali različne oblike odprtega inoviranja, tj. različne kombinacije združevanja različnih dimenzij odprtega inoviranja. S tem želimo pomagati managerjem pri odločitvah o tem, katere dimenzije odprtega inoviranja morajo najbolj spodbujati ter kako uspešno implementirati omenjeni koncept v svojem podjetju.

Ključne besede: *odprto inoviranje, uspešnost inoviranja, klasterska analiza, vključenost zaposlenih*

DETERMINANTS OF OUTSOURCING SATISFACTION: THE CASE OF SLOVENIAN SMES

DETERMINANTE ZADOVOLJSTVA Z ZUNANJIM IZVAJANJEM: PRIMER SLOVENSКИH MALIH IN SREDNJE VELIKIH PODJETIJ

TADEJ SMOGAVEC, DARJA PELJHAN

POVZETEK: V primerjavi z velikimi podjetji se mala in srednje velika podjetja soočajo z drugačnimi izzivi zunanega izvajanja. Obstoječe raziskave zunanega izvajanja v malih in srednje velikih podjetjih so skope in neprepričljive, zato je namen našega članka raziskati, ali so managerji malih in srednje velikih podjetij zadovoljni z zunanjim izvajanjem in kaj vpliva na njihovo zadovoljstvo. S tem namenom smo izvedli empirično raziskavo na vzorcu 249 slovenskih malih in srednje velikih podjetij. Opravljena raziskava prispeva k obstoječemu znanju o zunanjem izvajanju v malih in srednje velikih podjetjih, zlasti na področju determinant, ki vplivajo na zadovoljstvo z zunanjim izvajanjem. Prvi prispevek raziskave je posodobljena opredelitev zunanega izvajanja, ki jo je mogoče uporabiti v podjetjih vseh velikosti. Navedena opredelitev je primernejša za raziskovanje v malih in srednje velikih podjetjih kot doslej obstoječe opredelitve, ki so bolj uporabne za raziskovanja v večjih podjetjih. Drugi prispevek predstavlja ugotovitev, da mala in srednje velika podjetja v večji meri predajajo aktivnosti v strateško zunanje izvajanje na podlagi občasnih naročil, kar je v nasprotju z obstoječimi teoretičnimi in empiričnimi ugotovitvami. To pomeni, da so podjetja izpostavljena večjim tveganjem in nižji stopnji zadovoljstva z zunanjim izvajanjem. V članku definiramo in argumentiramo štiri determinante, ki vplivajo na zadovoljstvo z zunanjim izvajanjem, in sicer razloge za zunanje izvajanje, kriterije za izbor zunanega izvajalca, dejavnike tveganja in težave z zunanjim izvajanjem. Razlogi vplivajo na zadovoljstvo s strateškim zunanjim izvajanjem, kriteriji za izbor zunanega izvajalca vplivajo na zadovoljstvo s tradicionalnim zunanjim izvajanjem, težave pa vplivajo na zadovoljstvo tako s strateškim kot tudi s tradicionalnim zunanjim izvajanjem.

Ključne besede: zunanje izvajanje, zadovoljstvo, tveganje, mala podjetja, srednja podjetja, tradicionalno zunanje izvajanje, strateško zunanje izvajanje

NEW INSIGHTS INTO THE PRICE DYNAMICS OF PRESCRIPTION PHARMACEUTICALS IN SLOVENIA OVER THE PERIOD 2001–2014

NOVI VPOGLEDI V DINAMIKO CEN ZDRAVIL V SLOVENIJI

PETRA DOŠENOVIC BONČA, DENIS MARINŠEK

POVZETEK: V članku so proučene spremembe cen zdravil na recept v Sloveniji v obdobju 2001-2014, posebna pozornost pa je namenjena cenovni politiki inovativnih zdravil. Cenovna struktura zdravil, letna dinamika cen in spremembe strukture potrošnje zdravil so grafično in statistično analizirane, prikazan pa je tudi Fisherjev indeks cen. Članek pokaže, da so se cene zdravil po začetku ekonomske krize leta 2008 začele opazno zniževati, njihov poprečni letni upad pa je v obdobju 2008-2014 znašal kar 6,9 %. Letne spremembe cen in prilagoditev strukture potrošnje pojasnjujejo, kako smo lahko v Sloveniji od leta 2010 dalje kljub naraščanju potrošnje zdravil na recept, zniževali izdatke zanje.

Ključne besede: *zdravila na recept, indeks cen, inovativna zdravila*

E / B / R

**POVZETKI V
SLOVENSKEM JEZIKU**

SPILLOVER EFFECTS THROUGH WORKER MOBILITY: EVIDENCE FROM SLOVENIAN SMEs

UČINKI PRELIVANJA S POMOČJO MOBILNOSTI DELOVNE SILE: PRIMER SLOVENSКИH MSP

TINA GOLOB

POVZETEK: Raziskava preverja obstoj potencialnih učinkov prelivanja produktivnosti, ki nastanejo s pomočjo mobilnosti delovne sile med podjetji v tuji lasti in domačimi malimi in srednje velikimi podjetji (MSP). Izračuni so narejeni na podlagi podatkov za Slovenijo v obdobju od 2002 do 2010, posebej za proizvodni ter storitveni sektor. Moj članek prispeva k segmentu literature, ki je dokaj omejen, saj zahteva uporabo baz podatkov, ki povezujejo zaposlene in delodajalce. Tovrstne baze so se namreč pojavile šele pred kratkim. Raziskava daje robustne dokaze v podporo hipotezi, da tokovi visoko izobraženih delavcev od podjetij v tuji lasti k domačim MSP, povečujejo rast skupne faktorske produktivnosti domačih MSP v storitvenem sektorju.

Ključne besede: učinek prelivanja, mobilnost delovne sile, neposredne tuje investicije, faktorska produktivnost, tuja podjetja, MSP

TESTING THE HYPOTHESIS OF THE ADEQUACY OF THE DISTANCE-TO-DEFAULT AS AN INDICATOR OF CHANGES IN BANKS' RISK EXPOSURES

TESTIRANJE HIPOTEZE USTREZNOSTI INDIKATORJA "ODDALJENOST DO PLAČILNE NEZMOŽNOSTI" KOT INDIKATORJA SPREMEMB V TVEGANOSTI BANČNEGA SISTEMA

BOŽO JAŠOVIČ

POVZETEK: *Indikator »oddaljenost do plačilne nezmožnosti« (distance to default) odraža oddaljenost tržne vrednosti sredstev, merjeno v standardnih odklonih, od točke plačilne nezmožnosti gospodarske družbe. Hipoteza, da indikator »oddaljenost do plačilne nezmožnosti« lahko pred odraža (predhaja) spremembe v tveganosti bančnega sistema izraženimi s kazalniki na osnovi računovodskih podatkov, je bila empirično testirana na izbranih finančnih kazalnikih poslovanja bank. Uporabljena je bila Toda Yamamoto nadgradnja standardnega testa Grangerjeve vzročnosti s katero smo poizkušali ugotoviti, ali obstaja Grangerjeva vzročnost med prirejenim indikatorjem »oddaljenost do plačilne nezmožnosti« in izbranimi finančnimi kazalniki poslovanja bančnega sistema. V nasprotju s pričakovanji smo lahko Grangerjevo vzročnost dokazali le med odloženimi vrednostmi indikatorja »oddaljenost do plačilne nezmožnosti« (6 – 12 mesecev) in kazalnikom finančnega vzvoda, medtem ko pri ostalih kazalnikih nismo mogli potrditi podobne zveze.*

Ključne besede: finančna stabilnost, tržna disciplina, oddaljenost do plačilne nezmožnosti, tveganje neplačila, nadgrajena Grangerjeva vzročnost

CORPORATE FINANCIAL REPORTING IN SLOVENIA: HISTORICAL DEVELOPMENT, CONTEMPORARY CHALLENGES AND POLICY IMPLICATIONS

RAČUNOVODSKO POROČANJE DRUŽB V SLOVENIJI: ZGODOVINSKI RAZVOJ, TRENUTNI IZZIVI IN POTREBNE REGULATIVNE SPREMEMBE

MAJA ZAMAN GROFF, METKA DUHOVNIK

POVZETEK: Slovenija zgodovinsko pripada kontinentalnemu pravnemu sistemu, medtem ko njen okvir računovodskega poročanja temelji na načelih merjenja in pripoznavanja, ki v pretežni meri izhajajo iz angloameriškega sistema. Namen članka je predstaviti razvoj računovodenja in kritično oceniti trenutni okvir računovodskega poročanja družb v Sloveniji. Pri tem uporabljamo kontingenčni pristop, ki poudarja, da so najboljše rešitve odvisne od širšega institucionalnega okolja: rešitve, ki se izkažejo za učinkovite v nekaterih državah, so lahko v drugih državah neprimerne. V članku predstavljamo nekatere izzive na področju računovodskega poročanja družb, ki so povezani z manj razvitim slovenskim kapitalskim trgom in slabostmi, ki izvirajo iz neskladnosti pravnega sistema z okvirom računovodskega poročanja. Čeprav menimo, da bodo novi računovodski standardi 2016 odpravili nekatere omenjene probleme in povečali preglednost računovodskega poročanja, izpostavljamo področja, kjer so za izboljšanje kakovosti računovodskega poročanja družb v Sloveniji potrebne dodatne regulativne spremembe.

Ključne besede: računovodsko poročanje družb, računovodski poklic, zgodovinski razvoj, politika, Slovenija

VALUE INVESTING WITHIN THE UNIVERSE OF S&P500 EQUITIES

OBLIKOVANJE NALOŽBENE STRATEGIJE S POMOČJO TESTIRANJA ZGODOVINSKIH PODATKOV DELNIC INDEKSA S&P 500

GAŠPER SMOLIČ, ALEŠ BERK SKOK

POVZETEK: S pomočjo testiranja zgodovinskih finančnih podatkov na delnicah S&P 500 dokazujemo, da je možno vzpostaviti donosno naložbeno strategijo. Uporabljamo preprosto rangiranje delnic, na podlagi štirih kriterijev za katere verjamemo da imajo vpliv na donose vrednostnih papirjev – razmerja med knjigovodsko in tržno ceno, donosnosti na kapital, tržne kapitalizacije in tveganja stečaja. Po pričakovanih portfelj oblikovan na osnovi vseh štirih kriterijev, konsistentno vrača donosnosti, višje od tržnih. To nas usmerja k zaključku, da z uporabo klasičnih modelov tveganja, investitorji neučinkovito določajo ceno delnic in to v okviru najrazvitejšega trga kapitala na svetu. Donosnost naložbene strategije primerjamo s tržnimi donosnostmi in ga prilagodimo za tveganje po konvencionalnih modelih CAPM in trifaktorskim Fama & French. Ko testiramo donosnost strategij, oblikovanih na podlagi posameznega kriterija, ugotovimo da se te odražajo v še višjih donosnostih. Posamezne strategije pa so manj značilne in tudi bolj nestanovitne od strategije oblikovane na podlagi kombinacije štirih kriterijev.

Ključne besede: model določanja cen dolgoročnih naložb, donosnost naložb, naložbena strategija

THE EFFECTS OF OUTSOURCING AND OUTWARD FDI ON SKILL STRUCTURE IN SLOVENIA: EVIDENCE ON MATCHED FIRM-EMPLOYEE DATA

VPLIV OUTSOURCINGA IN NETO TUJIH INVESTICIJ NA STRUKTURO ZNANJA V SLOVENSКИH PODJETJIH: ANALIZA PODATKOV NA RAVNI PODJETIJ IN ZAPOSLENIH

MOJCA LINDIČ

POVZETEK: Članek proučuje vpliv outsourcinga in neto tujih investicij (NTI) na strukturo znanja v slovenskih podjetjih. Glavni doprinos analize je diferenciacija med outsourcingom in NTI v visoko in nizko razvite države ter vključitev nove dimenzije pri opredelitvi znanj in spretnosti posameznika, ki vključuje tudi vrsto poklica. Za potrebe analize so bili uporabljeni panelni podatki na ravni zaposlenih in podjetij v predelovalnih ter storitvenih dejavnostih med leti 1997 in 2010. Rezultati kažejo, da imajo NTI v visoko in nizko razvite države pozitiven vpliv na strukturo znanja podjetij v predelovalnih dejavnostih. Rezultati tudi kažejo, da so podjetja pri določenih poklicnih skupinah bolj naklonjena zaposlovanju bolj izobraženih posameznikov.

Ključne besede: struktura znanja, neto tuje investicije, outsourcing, diferenciacija znanja, storitvene dejavnosti, predelovalne dejavnosti
